

За наукові КАДРИ

Орган партбюро, ректорату, комітету ЛКСМУ та профкому
Одеського державного університету ім. І. І. Мечникова

СЕРЕДА
16
ЖОВТНЯ
1957 року
№ 28 (540)
Ціна 20 коп.

п-814661

Марксизм-ленінізм — переможний прапор
Жовтневої революції.
Вище прапор марксизму-ленінізму

(Із «Закликів ЦК КПРС до 40-х роковин Великої Жовтневої соціалістичної революції»).

У НАС НА ПЕРШИХ КУРСАХ

ОБИЦЯЄМО ДОБРЕ ВЧИТИСЯ

Ми, нинішні студенти I курсу хімічного факультету, ще в школі вирішили вивчати таку чудову науку, якою є хімія. І ось наша мрія здійснилась: після закінчення середньої школи ми вступили до університету. В перші ж дні нашого перебування в університеті старші товариші—студенти та викладачі хімічного факультету — оточили нас увагою і піклуванням. Нас познайомили з традиціями університету, з постановкою навчання в ньому. У всіх своїх справах ми одержуємо допомогу комсомольців хімічного факультету. Студенти старших курсів організували для нас вечір.

Вчитися в університеті нам дуже подобається. Особливо подобаються заняття з хімічного практикуму в лабораторії. Ми навчилися поводженню з хімічним посудом, приладами, навчи-

лися встановлювати еквівалент елементів і речовин тощо. Робота в лабораторії допомагає нам краще засвоїти на практиці те, про що ми дізналися на лекціях.

Були вже у нас семінари з історії КПРС. Як ми їх боялися спочатку! Але тепер вже трохи навчилися готуватись до них. Багато з нас добре відповідають на запитання викладача.

Крім навчання, багато з нас бере участь в різних гуртках художньої самодіяльності: хорошему, драматичному, танцювальному. У відповідь на піклування про нас ми обіцяємо добре вчитися.

Т. ТОЛПИГІНА,
комсорг I групи I курсу
хімічного факультету.

ЗРОБЛЕНО ЩЕ МАЛО

Прошло вже чимало часу з початку нового навчального року. За цей час комсоргом I курсу географічного факультету Бондарець була вже проведена деяка робота: пройшло засідання групового бюро, на якому обговорювалась дисципліна деяких студентів, відбулися комсомольські збори, складений і затверджений план роботи.

Факультетське бюро з першокурсниками провело комсомольські виборні збори; секретар бюро т. Паненко розповів про завдання комсомольця в стінах вузу.

Безумовно, це добре. Але все ж таки робота проведена ще невелика. Комсомольське бюро геолого-геогра-

фічного факультету не приділило ще потрібної уваги першокурсникам. Не було організовано зустрічі їх зі студентами старших курсів, які б поділилися з ними своїм досвідом.

Бюро факультету не цікавилось побутом першокурсників, тимчасом як погано налагоджений побут часто заважає в навчанні. Адже чомусь деякі першокурсники вже пропустили лекції.

Добре було б провести на I курсі бесіду на тему: «Режим дня».

В роботі першокурсників є ще чимало труднощів, їм потрібна допомога бюро факультету.

В. ОРЛЮК.

Дивна позиція

Нещодавно на I курсі російського відділу філологічного факультету відбулись термінові комсомольські збори з незвичайного приводу: втрата комсомольського квитка.

Дивну позицію зайняли на зборах комсомольці і сам комсорг I курсу І. Шевченко. Вони всіляко намагалися вигородити студента Хапокниша, який загубив комсомольський квиток.

Коли вирішувалась майбутня доля їх товариша, однокурсники-комсомольці несерйозно поставились до обговорення цього важливого питання. З байдужістю, яка заслуговує за-

судження, вони приєднались до ліберальної пропозиції — винести Хапокнишу догану без занесення в особисту справу.

Це свідчить про низьку внутрішню дисципліну комсомольців I курсу, про їх безвідповідальне ставлення до збереження комсомольських квитків.

З. ГАВРИШ,
заступник секретаря КСМ бюро
філологічного факультету.
В. ЛЯШЕВСЬКА,
член комітету ЛКСМУ університету.

ЛАБОРАТОРНІ ЗАНЯТТЯ

Велике значення у вивченні курсу фізики для студентів-першокурсників мають лабораторні заняття. Мета цих занять—прищепити студентам навички експериментаторів, ознайомити їх з вимірними приладами та методами вимірювання. Під час практикумів студенти вивчають фізичні закони на основі експериментів. Лабораторні заняття—велика допомога у вивченні теоретичного курсу.

Розуміючи це, багато студентів з перших же днів серйозно постави-

лись до лабораторних занять. Такими є тт. Поплавський, Глушков, Курочкіна, Таран та інші. Проте є й такі студенти, які несумлінно виконують завдання. Це Дедескул, Шпаковська, Лященко та інші.

Студенти Берелович, Александров, Бабіч замість самостійного виконання роботи намагалися списати готові дані у товаришів, не цікавлячись ходом проведення роботи.

В. ЗАРЕМБА, асистентка кафедри експериментальної фізики.

ЗУСТРІЧ З НАЙСТАРШИМ ВИКЛАДАЧЕМ

Комсомольське бюро хімічного факультету організувало зустріч першокурсників з одним з найстаріших викладачів університету Г. С. Томашпольським. Він поділився з студентами спостереженнями, набутими ним за довгі роки педагогічної роботи. «Жива людина,—сказав Григорій Семенович,— не може мати закінченої освіти. Адже наука не стоїть на місці, вона постійно розвивається, збагачується новими даними, новими дослідженнями. Ось чому так важливо «навчитися вчитись».

Григорій Семенович розповів студентам, як слід конспектувати лекції, обов'язкову літературу.

Необхідність працювати систематично, вміло і акуратно вести конспекти, правильна підготовка до сесії і правильна організація робочого часу — ось ті та ряд інших питань, що були затронуті на цій цікавій зустрічі.

Студенти гаряче подякували Г. С. Томашпольському за цінні і корисні поради.

Г. П'ЯНКОВА.

Без пускового періоду

Вже перші семінарські заняття, присвячені славнозвісному «Маніфестові Комуністичної партії» К. Маркса і Ф. Енгельса, пройшли в групах I курсу фізико-математичного факультету досить успішно. Не було традиційного пускового періоду. Дає свої наслідки серйозне ставлення до предмету студентів, які відразу ж взялися за вивчення і конспектування рекомендованої літератури. Сприяє цьому й робота кафедри історії КПРС, яка провела низку заходів, спрямованих на прищеплення студентам навичок самостійної роботи над першоджерелами, над працями класиків марксизму-ленінізму.

Велику роботу проробив кабінет історії КПРС. Тут були й зустрічі та обмін досвідом з відмінниками старших курсів, і демонстрація діафільмів.

Добре виступали на семінарських заняттях тт. Смулянський, Лишневський, Карасовська, Морозова, Скибінський, Чесноков, Шумська та ін. Вони виявили знання матеріалу і вміння вільно викладати його, використовуючи додаткову літературу, пов'язуючи теоретичні положення з сучасністю.

Поряд з цим потрібно відзначити, що тт. Толчинський, Чабан, Білецька ще не оволоділи матеріалом. Вони відстають від товаришів, виступи їх незрілі, мало цікаві.

Від студентів-першокурсників потребується велике напруження, наполегливість і ритмічність в роботі, щоб відмінно вивчити славу історію нашої великої партії комуністів.

Доцент Я. ШТЕРНШТЕЙН.

ЯК ЖИВУТЬ ПЕРШОКУРСНИКИ

I. В ГУРТОЖИТКУ

Неділя. Одинадцята година ранку. В кімнаті повний порядок: акуратно прибрані ліжка, сьє натерта підлога. Мешканці кімнати починають свій недільний відпочинок — хто з книжкою в руках, хто біля радіоприймача, хто вже пішов пройтися по місту.

Це кімната № 55 по Островидова, 64 (староста ст. Колоколов), де живуть восьмеро першокурсників філологічного і фізико-математичного факультетів. Молодці хлопці! Вміють створити затишок в кімнаті, вміють дотримуватись режиму. Це ж можна сказати і про мешканців кімнати № 52, де також живуть першокурсники.

От уже не скажеш цього про їхніх сусідів — кімнату № 53 (I курс фізмати). Тут вважають, що найкращий відпочинок — це сон до півдня. А якщо хтось прокинувся раніше, то зовсім не обов'язково вмитися і застелити своє ліжко. Це ж таки неділя, вихідний день, а не якийсь там будень! Відпочивати так відпочивати! І поки мешканці кімнати № 53 (староста ст. Артеха) встануть, повмиваються і приведуть своє житло в належний вигляд, вихідний день, мабуть, наблизитиметься до кінця. Першокурсники не раз чули про режим дня, але далеко не всі зрозуміли, що режиму треба дотримуватись і в неділю.

Мешканці гуртожитку по Островидова, 64, справедливо жалюються, що в кімнатах не вистачає віників, газиків, відер. Для великих кімнат замало однієї шафи для одягу.

Ще більш гострою є «шафова проблема» в кімнаті № 128 по Пастера, 29. Тут живуть 15 першокурсниць з філологічного факультету. Дівчата намагаються тримати свою кімнату в повному порядку. Але як бути з платтями, що не вміщуються в шафі, єдиній на 15 чоловік? Зберігання скромного студентського гардеробу на спинках ліжок псує не тільки вигляд кімнати, але й сам одяг.

II. НА КУТКАХ

Нелегко одразу знайти зручний ку-

ток, коли вперше приїхав у велике місто з рідного села. Ходиш-ходиш по тих адресах, що взяв у господарчій частині: там зайнято вже, там вимагають аж 150 крб. на місяць. Та й соромно якось ходити по чужих хатах. От і поселяються наші першокурсники на такі кутки, як той, де живуть Лора Мідько і Галя Керей з I філологічного. У малесенькій кімнатці живуть вони двоє і хазяйка. Дівчатка сплять удвох на ліжку, хазяйка на столі, бо навіть розкладушку в цій келії вмістити нема де. Бере з дівчаток хазяйка по 125 крб.: адже вона спить на столі!

А от першокурсниця Баскакова і Гололобова живуть у досить великій кімнаті. Правда, обігріватиметься взимку це велике, темнувате приміщення лише малесенькою залізною пічечкою розміром з великий чайник. Але зима ще далеко, і хазяйка не журиться. Чого ж журитися, коли дівчатка погодилися платити по 125 крб. на місяць і сплять удвох на фантастичному тапчанчику, складеному з дерев'яних ящиків, де навряд чи з особливими вигодами відпочивала б навіть дитина.

Наша рейдова бригада встигла обійти лише деякі квартири першокурсників, але і з того, що ми бачили, можна зробити, принаймні, 2 висновки. Перший (зрозумілий усім і без нашого рейду) — новий університетський гуртожиток вкрай необхідний. Другий висновок — комсомольські і профспілкові організації факультетів повинні особливу увагу звернути на першокурсників, що живуть на кутках, допомогти їм, в разі необхідності, змінити квартири. Адже багато хто з студентів, що живуть на кутках, влаштувалися досить пристойно. Треба, щоб старшокурсники, як більш досвідчені, допомогли своїм молодшим товаришам і в цій справі.

Н. БУЧКО, Р. СТРУТИНСЬКИЙ, П. ОСАДЧУК, члени рейдової бригади газети «За наукові кадри».

БЕРЕГТИ МАЙНО ДЕРЖАВНЕ

«Берегти майно державне—це твоя найперша справа», — так говорять завжди учням в школі. Але студенти вважають, що вони не учні, їм пригадувати такі правила не потрібно, навіть образливо.

Пройдіться по наших аудиторіях і подивіться, скільки на столах непотрібних написів, зроблених чорнилом, ножицями, чим завгодно. Так, в аудиторії № 29 на останньому столі поналісані дурниці. Стіл зіпсований, написи досить огидні, але ж зроблені руками студентів.

В аудиторії № 27 зображена на першому столі якась битва. Кому потрібні ці витівки? Можна знайти безліч столів, стільців з написами чорни-

лом. Пишуть навіть на трафаретах. А потім обурюються, що дуже брудно в аудиторіях.

В минулому році в учбовому корпусі по вул. Радянської Армії, 24, невідомо для чого було зірвано багато вимикачів. Очевидно для того, щоб не могли відбутися 3-ті пари в другу зміну.

В аудиторіях багато клаптів паперу, хлібних кришок, огризків яблук. Товариші студенти, кожен зіпсований стіл, розбита лампочка, поламааний стілець, розбита шибка—це зайві, марно затрачені державою кошти. Краще і доцільніше берегти, ніж ламати.

В. СИРОВЕЦЬКА.

ПАРТІЙНЕ ЖИТТЯ

НАПЕРЕДОДНІ ЗВІТІВ ТА ВИБОРІВ

Незабаром почнуться звітно-виборні партійні збори на факультетах. На цих зборах будуть підведені підсумки партійної роботи за звітний період.

На історичному факультеті на курсах працює 7 партгруп. Партгрупи спрямовували свою діяльність на те, щоб підвищити успішність студентів, домагалися зміцнення дисципліни, керували політико-виховною роботою на курсах.

Добре працювали партгрупи IV курсу, де партгрупоргом тов. Гайдай, II курсу (партгорг тов. Богренцов), I курсу (партгорг тов. Кухта).

Про успіхи цих партгруп свідчать результати, яких домоглися студенти на екзаменах. Більшість членів партії тут — відмінники навчання, активні учасники громадської роботи. Це тт. Кретов, Мошняга, Кучеренко, Костюк, Гайдай.

В партгрупи входили не тільки студенти, а й викладачі, які також вели активну роботу. Серед колективу факультету виступали з лекціями та доповідями тт. Мигаль, Чухрій, Петряев, Ганевич та інші.

Всі члени цих партгруп мають партдоручення. Партійні групи разом з комсомольськими організаціями проводили культурно-масову роботу серед студентів. На нинішньому III курсі недавно проведено вечір, присвячений 40-річчю Великої Жовтневої революції, на який було запрошено старого більшовика, учасника трьох революцій, тов. Сапельникова. Вечір пройшов цікаво і змістовно.

Такі вечори проводились і раніше. На IV «а» курсі був проведений вечір, присвячений пам'яті Плеханова, на якому виступили з доповідями студенти курсу, а доцент т. Сечкар'юв поділився своїми спогадами про Г. В. Плеханова.

Проте слід відзначити, що не всі партгрупи працювали з однаковою успішністю. Так, слабо працювала партгрупа III «б» курсу (партгорг т. Костинчук). В цій партійній групі не було дійової, творчої роботи. Партбюро факультету багато займалося цією партійною групою. Проте результати незначні.

В групі Костинчука погано організовуються політінформації. Із 90 студентів, як правило, 20 чоловік відсутні. Після зимових канікул запізнилось на заняття 50 чоловік. Не завжди добре готуються в цій групі до семінарських та практичних занять, а комуністи не виявили непримирності до цих неподобств.

Гострий критиці піддали комуністи на останніх партзборах групу Костинчука за серйозні недоліки в роботі.

Партгрупа V «б» курсу (партгорг тов. Андрійченко) не веде наполегли-

вої боротьби за трудову дисципліну. Під час проведення археологічної практики тов. Андрійченко та староста тов. Поліщук не звертали уваги на студентів, які псували шкільне майно.

Окремі комуністи не були прикладом у навчанні, зокрема комуніст тов. Грабовський не склав державних екзаменів, а тов. Заколушник мав задовільні оцінки. Майже всі екзамени складав на «задовільно» тов. Сланов.

Є комуністи, які не виконують партійних доручень. Так, кандидат в члени КПРС тов. Любонько щоразу відмовляється від громадських доручень.

В цілому ж парторганізація історичного факультету домоглася певних успіхів у боротьбі за підвищення успішності, зміцнення дисципліни, поліпшення політико-виховної роботи. В основу діяльності парторганізації була покладена робота в масах. Більше проводилось розширених засідань партбюро, на які залучався широкий актив факультету. Активно проходили відкриті партійні збори, в яких брали участь і безпартійні товариші.

Робота серед студентів та викладачів проходила тим краще, чим більше парторганізація приділяла уваги масовим організаціям — комсомольським та профспілковим. Партбюро безпосередньо та через партгрупи здійснювало керівництво їх роботою, підбирало кадри для керівництва цими організаціями.

Партбюро приділяло велику увагу роботі факультетської стінної преси (редактор — комуніст т. Шевченко). Внаслідок цього газета «Історик» посіла перше місце на конкурсі факультетської стінної преси.

Найбільше уваги партбюро приділяло агітаційно-масовій роботі. На факультеті на належному ідейному рівні регулярно проводились політінформації. Особливо цікаво проходили політінформації, в яких беруть участь безпосередні учасники Великої Жовтневої соціалістичної революції. Добре проходять політінформації по вивченню тез до 40-річчя Великої Жовтневої соціалістичної революції Радянської влади на Україні та в Одесі.

Вся діяльність парторганізації була спрямована на виконання постанов XX з'їзду КПРС, на поліпшення підготовки висококваліфікованих спеціалістів.

На звітно-виборних партійних зборах комуністи факультету повинні звернути особливу увагу на наявні недоліки в роботі організації з метою їх усунення.

П. БОНДАРЕНКО,
заступник секретаря партбюро історичного факультету.

Конференція розпочала свою роботу

14 жовтня у великому актовому залі розпочала свою роботу студентська наукова конференція, присвячена 40-річчю Великої Жовтневої соціалістичної революції.

На першому пленарному засіданні з доповідями виступили секретар партійного бюро університету тов. М. К. Симоненко — «Комуністична партія — вождь і організатор Великої Жовтневої соціалістичної революції», студент III курсу історичного факультету Г. Антощенко (науковий керівник—доц. П. І. Воробей) — «Перемога Великої Жовтневої соціалістичної революції на Україні» та студентка V курсу філологічного

факультету Н. Головка (науковий керівник—доцент Г. А. В'язовський) — «Соціалістичний реалізм—метод радянської літератури».

На другому пленарному засіданні 15 жовтня з доповіддю «Одеський університет за 40 років Радянської влади» виступив ректор університету, проф. С. І. Лебедев. Розвиткові біологічних наук в нашій країні за 40 років Радянської влади була присвячена доповідь студентки V курсу біологічного факультету Н. Гончарової (науковий керівник—доцент Ф. С. Замбриборщ).

Конференція триває.

НАШ КОР.

ОСЬ ВОНО —

«Яху представляють собою породу животної, совсем не способною к исправлению путем наставлений и примеров».

Дж. Свифт.

Пусто в шкільному коридорі. Лише безладний гомін дитячих вигуків то заволає, то знову пронесеться по ньому з наростаючою силою. Гомін цей — з-за дверей третього класу. Здається, що там зібрані порушників дисципліни з усієї школи, і вони, залишені без догляду, триумфують.

Але, відкривши трохи двері, ви побачите навіть старшого — високу біляву дівчину. Вона здається молодшою за цих третьокласників. Дівчина, забравшись на барикаду з столу та двох стільців, захоплено прикладає до вуха порожню консервну бан-

ку. На другому кінці класу до не менш хаотичного спорудження з шафи, парт та стільців приклеївся зосереджений малюк, майстер-самоучка, і щось урочисто бубонить в таку ж самісіньку банку. А навкруги — між партами та столами, на стільцях та підвіконнях, у кільцях дроту різного розміру та калібру — радісні, збуджені обличчя.

Ви гадаєте, що це дитяча гра? Ні. Люди займаються серйозною справою. Вперше в історії... школи виявлено дровотий телефон — дві консервні банки і метрів десять дроту. Дарма, що в світі вже є радіо і телевизор, телефон і телеграф. Вони відкрили нову еру.

А в кутку, цілком заглибившись у

зошити, початкуєчий поет підправляє вже майже закінчені фірші, які незабаром читатиме вся школа:

— В нашій школі-інтернат телефон-автомат...

Ви, сподіваюсь, не образились, що на вас ніхто не звернув уваги? Не будьмо заважати їм і прикриємо двері.

А чому це така тиша в сусідньому класі? Може, там нікого немає?

Але, пригнувшись до щілинки, ви побачите п'ять — шість хлоп'ят, перемазаних мукою та клеєм. Вони снують між купами паперу й картону серед розвішаних через увесь клас шнурів з ляльковими стільцями, ліжками, вікнами, шафами.

Це найстарший, сьомий клас. Кожний день, випровадивши на вулицю всіх, ці декілька хлоп'ят замикаються на цілу годину у класі. Ніхто в школі не знає, чим вони займаються там. А діти вирішили піднести сюрприз до закінчення 7-го класу — зробити двометровий макет школи. В цій захоплюючій справі їм допомагає їх вожатий. Він своїм прикладом підтримує їх терпіння в цій повільній та кропіткій роботі.

На другому поверсі більш пошквалено. Снують хлопчачки — один, другий. Вони з заздрістю заглядають у піонерську кімнату — гордість школи. В цій кімнаті є щось від стилю усієї піонерської роботи: тут багатолюдно, приблизний порядок і чистота, але зовсім немає тієї «засяченої тиші», яка звичайно сковує дитячі бажання. В одному кінці кімнати бурхливо засідає шкільна редколегія, в другому готується виставка малюнків та вишивок... Але коли хтось хотів вибити на барабані бравий марш, його швидко виставили за двері: тут шаховий турнір на першість школи, і зайвого галасу не потрібно.

Центром, душою піонерської кімнати є дівчина-студентка.

— Клара Яківна! Будь ласка... — редколегія закінчила композицію газети.

— Клара, можна вас на хвилину — це з кутка, де складається щоденник дружини. Там необхідна її участь, її порада.

А через хвилину зачитаний до окулярів хлопчач жаліється Кларі Яківні, що в бібліотеці не залишилося жодної непрочитаної книжки. Доведеться пошукати щось цього майбутньому Белінському...

Робота вирує, кипить...

А почалося все це рік тому. Інтернату було лише два місяці. Не було колективу вчителів, не було колективу учнів. Сюди й запросили десять студентів-філологів для налагодження піонерської роботи.

Перший раз пішли до інтернату всі разом. Несміливо відкривши входні двері, студенти оглянули коридор, по якому у різних напрямках носилися, як молекули, збуджені хлопчачки.

Раптом по сходах злетів невідомо на чому скуповджений червоний пацан, а навздогін йому неслося дискантом:

— Ти, морда, ще раз попадеш до рук — знівечу!

Піднімаючись по сходах, обміювалися першими враженнями:

— Да-а... Не дуже, щоб дуже, — зауважив один з юнаків.

— Ну, кому як, а мені подобається...

В учительську вони попали зовсім недоречно. Літня людина директорського вигляду, тримаючи за комір (Продовження на стор. 4).

Валентин ЛАГОДА

ВИСОТА

Не жарти і не погрози,
Не вигадка це, не фарс:
Супутник Землі в дорозі! —
Повідомляє ТАРС.
Збулись дерзновенні мрії!
Схвильовані без кінця,
На хвилю, де він зоріє,
Настроюємо серця.
Летять і летять сигнали,
У зоряні йдуть світи.
Ніколи не відчували
Такої ми висоти!
Ми так тепер піднялися,
В таку неозору вись,
Що, злися, враже, не злися, —
А будеш позаду скрізь.
Земле моя, землице!

Ми перші за безліч літ
Вриваємось в таємниці,
Увесь осяваєм світ.
Йде відгомін по планеті —
Зворушена вся Земля.
І вітер жовтневий в леті
Супутника окриля,
І розум невпинно кличе,
І думка сяга в зеніт.
Це — наше Сорокаріччя,
Це — розуму зрілий плід.
Читайте всі, заздріть!

Перший,

У Всесвіт рвучись грудьми,
Народ мій всіх перевершив, —
Ми стартували!
Ми!

***

Під орбітою супутника

Під його чудесною орбітою
Радо обертається земля,
Та земля, що з Жовтня
знаменитого
Починається, як звісно, від Кремля.
***
Дивимось! Славим науку!
У натовп зійшлися пліч о пліч.
Над площею бронзову руку
Простяг Володимир Ілліч.
***
Шукаємо зіроньку в небі,
Піднявши до неба лице.
Здається, що можна і треба
Подякувати лише за це.
За те, що, занурені в безліч
Буденних турбот і думок,

Ми раптом відчули всю велич,
Вітчизно, твоїх перемог!
***
В студентській юрбі, що клекоче,
І в тиші лекційних кімнат
Вдивляюсь в замислені очі
Струнких юнаків і дівчат.
Бо може мені доведеться
Довідатись якось з газет,
Що наша ракета несеться
У небі до ближніх планет,
І той, що на першій ракеті
Відважно злетів в височині,
У наших університеті
Колісь теорему учив.

Т. НАТЕЛІД, фізмат.

ПЕРШИЙ В СВІТІ

10 жовтня сотні студентів заповнили великий актовий зал університету. На трибуні — професор В. П. Цесевич. «День 4 жовтня, — починає він свою доповідь, — ввійде в історію світової науки, як один з найвидатніших днів. Цю дату можна порівняти хіба що з днем опублікування Коперником «Дійсної будови Всесвіту». Запуск штучного супутника землі саме радянськими вченими — подія не тільки наукового, але й політичного значення».

Професор Цесевич детально спинився на тому, яку саме практичну користь матимуть для науки показання приладів супутника, розгорнув перед слухачами величезний план завоювання Всесвіту. Слухачі разом з лектором в душі переносяться на міжпланетний вокзал, звідки відправлятимуться на інші планети кораблі, зібрані тут же. Побували слухачі і на одній з ракет-супутників,

яка повинна пройти біля Місяця і принести на землю фотокартки його поверхні.

Найближчим часом в космос підуть один за одним ще і ще супутники, які вирішать уже повністю проблеми будови іоносфери, первинного характеру космічного проміння, нарешті, розв'яжуть проблему насиченості космосу метеорами і можливості зіткнення з ними міжпланетного корабля.

Лекція пройшла чудово. Студенти довго дякували професорові Цесевичу за хорошу, темпераментну лекцію.

Треба було б, щоб по мірі накопичення матеріалів з супутника, періодично організувалися такі лекції, з яких студенти беруть дуже багато цінних знань з питань астрономії.

В. МОРОЗ

НА КАФЕДРАХ БІОЛОГІЧНОГО ФАКУЛЬТЕТУ

40-річчя Великого Жовтня біологічний факультет зустрічає добрими показниками в поліпшенні учбової та розвитку наукової роботи.

Коллективи всіх кафедр біологічного факультету своїми науковими дослідженнями вносять свій вклад у розвиток радянської науки. Більшість наукових робіт зв'язана з запитами сільськогосподарського виробництва або промисловості і проводиться безпосередньо в умовах виробництва. Деякі роботи присвячені розв'язанню теоретичних питань.

Кафедра зоології безхребетних, очолювана професором М. П. Савчуком, розробила заходи по підвищенню продуктивності водоплавної птиці, вивчала розповсюдження та біологію нового для УРСР, дуже небезпечного паразита качок. Вказівки по боротьбі з ним вже надруковані.

Випущено також плакат, присвячений боротьбі з іншим широко поширеним паразитом тварин. Монографія професора М. П. Савчука «Мікроскопічна техніка» прийнята до друку, а в «Щорічник університету» за 1956 рік подано 12 повідомлень, написаних співробітниками кафедри.

Кафедра зоології хребтних під керівництвом проф. І. І. Пузанова працює над розв'язанням ряду проблем, що мають як теоретичне, так і практичне значення: підвищення рибопродуктивності внутрішніх водоймищ, морфологія риб, птахів, ссавців, теорія еволюції. Наслідки досліджень надруковані. Лише за післявоєнний період надруковано понад 50 робіт, в тому числі повторними виданнями дві книги професора І. І. Пузанова.

Співробітники кафедри зоології хребтних подають постійну допомогу рибогосподарським і науковим установам; два співробітники входять до складу техніко-економічної Ради Одеського Раднаргоспу.

Кафедра гідробіології, очолювана професором О. Р. Пренделем, займається вивченням фауни та гідробіологічних ресурсів Одеської затоки, лиманів північно-західного Причорномор'я, дослідженням гідробіологічних та рибогосподарських особливостей колгоспних ставків Одеської

області, а також розв'язанням інших важливих для практики питань технічної гідробіології. За останні роки кафедра гідробіології разом з кафедрою зоології хребтних успішно здійснили в одному з колгоспів спробу використати мідій для годівлі сільськогосподарських тварин.

За 40 років Радянської влади співробітники кафедри гідробіології надрукували понад 150 робіт.

В результаті досліджень імунітету при бруцельозі розроблено новий метод боротьби з бруцельозом, який запроваджується у сільськогосподарське виробництво.

За 40 років Радянської влади співробітники кафедри мікробіології надрукували понад 300 робіт. За останній час професор В. П. Тульчинська і доцент О. Я. Савчук працюють над двома монографіями з

Співробітники кафедри фізіології людини та тварин, очолюваної проф. Р. Й. Файтельбергом, ведуть розробку питань фізіології травлення, маючи об'єктом дослідження сільськогосподарських тварин.

За останні 7 років співробітниками кафедри надруковано біля 40 робіт. Наслідки деяких досліджень запроваджуються в практику тваринництва.

Кафедра фізіології рослин, очолювана професором С. І. Лебедєвим, в останні роки вивчає біологічні особливості водорості філофори, яка має промислове значення у виробництві агару; досліджується вплив мікроелементів на продуктивність плодівих культур і кукурудзи. Крім того, досліджується утворення та розподіл органічних кислот у різних рослин.

В роботах фізіологів використовуються такі найновіші методи досліджень, як мічені атоми, хроматографія та інші. Кафедрою складені та надруковані рекомендації для сільськогосподарського виробництва. Тільки за останні 3 роки співробітники кафедри надрукували понад 10 робіт.

Кафедра мікробіології, очолювана професором В. П. Тульчинською, протягом кількох років працює над розв'язанням проблеми імунітету, досліджує питання ґрунтової мікробіології, мішливості мікроорганізмів, займається також антибіотиками.

проблем імунітету. Професор Тульчинська готує також курс лекцій з загальної мікробіології.

Кафедра систематики рослин, очолювана доцентом І. І. Погребняком, вивчає донну рослинність лиманів північно-західного Причорномор'я, дендрофлору Причорноморського степу з метою її використання та збагачення. На проязі багатьох років вивчаються питання зеленого будівництва в Одесі та Одеській області.

В останні роки досліджуються також дикоростучі колоскові та бобові трави з метою відбору найбільш перспективних у кормовому відношенні компонентів для поліпшення природи кормових пасовиськ у колгоспах Одеської області. Результати досліджень передані відповідним установам і надруковані як наукові статті та практичні рекомендації.

Коллектив кафедри генетики і дарвінізму вивчає метод вирощування міжсортних гібридів, які перевищують врожайність їх батьківських форм, деякі питання біології процесу запліднення, проблему акліматизації нових луб'яних рослин, а також шляхи підвищення продуктивності та мішливості рослин шляхом додаткового прищеплення коренів рослини того чи іншого сорту. Ці питання мають як теоретичне, так і практичне значення.

Професор А. І. ВОРОБИОВ,
декан біологічного факультету.

Революційна Одеса в художній літературі

Тема героїчного міста Одеси привертала увагу багатьох радянських письменників. Про Одесу написані романи В. Катаєва «Белеет парус одинокий», «Хуторок в степі», «За власть Советов» та кіноповість «Поет», твори українських письменників та поетів — роман Ю. Смолича «Світанок над морем», повість В. Собка «Край синього моря», драматична

активну розвідку. Проте автор прагне не просто захопити читача зовнішньою формою надзвичайно небезпечної роботи Котовського, а — що особливо важливо — показує, в ім'я чого він, як птіця, летить на ворога з вишитою шаблею, розкриває у своєму герої по-юнацькому пристрасну закоханість в життя, природу і її найдосконаліше творіння — людину.

Пафос творчості, пристрасна мрія про щастя народу надихає на героїчні подвиги й Миколу Ласточкина, людину аж ніяк не героїчної професії — кравця, — надзвичайно скромного і зовнішньо нічим особливим не примітного чоловіка.

Читачеві надовго запам'ятовується образ палкої внучки паризького комуніста Жанни Лябурб з сивою прядкою біля правої скроні і образ 22-річної дівчини з синіми-синіми очима під густими війми — Галі Мірошниченко, за спиною якої вже роки підпілля, вуличних барикадних боїв, тюрми.

Сторінки роману, які розповідають про їх діяльність, овіяні атмосферою свіжості, ясності і чистоти.

В історії одеського підпілля періоду 1919—1920 рр. яскраві сторінки належать боротьбі комсомольців з окупантами та інтервентами.

В художній літературі відображено подвиг 17-ти комсомольців, яких денікінський військово-польовий суд обвинувачив у «зраді Батьківщині». Дев'ять комсомольців були засуджені до розстрілу і загинули мученицькою смертю в застінках поліцейського участку, не зрадивши жодного з своїх товаришів по підпіллю. Героям-комсомольцям присвячені вірші Г. Захарова «Бессмертныя наши ребята», Г. Херсонського «Январская ночь». Героїчною боротьбою відважних підпільників нав'яна тема повісті Вадима Собка «Край синього моря» — повісті про безстрашність та стійкість одеських молодих підпільників, які сміливо ведуть роботу під самим носом ворожої контррозвідки.

Рідному місту мужніх і драматичних років революції та громадянських (Закінчення на стор. 4).

РОБІТНИКИ В АВАНГАРДІ

Славні героїчні сторінки в літопис самовидної боротьби трудящих Одеси за владу Рад вписали робітники одного з найбільших промислових підприємств міста — Одеських головних залізничних майстерень (тепер завод ім. Січневого повстання).

В 1917 р. Одеські головні залізничні майстерні були великим, добре технічно обладнаним промисловим підприємством, яке займалося ремонтом рухомого складу. В 15 цехах Одеських головних залізничних майстерень працювало 3,5 тис. робітників, які разом з робітниками депо станції Одеса-Головна і Одеса-Мала становили 5-тисячний загін трудівників, що обслуговували залізничний транспорт.

В знаменні дні Лютневої буржуазно-демократичної революції 1917 р. робітники Одеських головних залізничних майстерень утворили Раду депутатів, послали своїх представників до Одеської Ради робітничих депутатів. Більшовики-робітники Одеських головних залізничних майстерень — одразу зайняли провідне місце в соціал-демократичній організації залізничників. Головою залізничного районного комітету став більшовик П. П. Мізікевич, його замісником — П. С. Косарев секретарем — К. Т. Непомнящий, якого потім замінив Н. Н. Левицький.

Історичні рішення VI з'їзду РСДРП(б) націлили більшовиків на підготовку мас до збройного повстання. Справжнім бойовим штабом робітників залізничних майстерень став Залізничний районний партійний комітет, який містився в будинку 53, по вулиці Госпітальній (зараз вул. Богдана Хмельницького).

Згуртований більшовиками славний загін робітників залізничних майстерень відіграв велику роль в дні боротьби з корніловською змовою, коли командуючий Румунським фронтом генерал Щербачов намагався через Одеський залізничний вузол перекинути на революційний Петроград контрреволюційні війська. В ці дні Одеський залізничний вузол був у руках залізничної Ради робітничих депутатів, керованої більшовиками, які спиралися на Червону Гвардію. Залізнична Рада робітничих депутатів утворила Революційний комітет, до складу якого увійшли П. Мізікевич, Ф. Ачканов, Соловйов, Забудкін, Захар'єв. Залізничний Ревком контролював прямий провід, що з'єднував ставку Румфронту з Одесою. Всі відповідальні місця на станції Одеського залізничного вузла займали

комісари-робітники залізничних майстерень, які здійснювали контроль за пересуванням військових потягів та вантажів.

В бурхливі революційні дні Великого Жовтня Всесоюзний Виконавчий комітет профспілки залізничників, намагаючись відірвати залізничників від загальнопролетарської боротьби за встановлення влади Рад, оголосив «нейтралітет» залізниць. Робітники Одеських головних залізничних майстерень, як і робітники більшості інших великих залізничних вузлів Росії, різко негативно поставилися до позиції Виконавчого комітету, рішуче заявляючи про свою підтримку Радянського уряду. Робітники Одеських головних залізничних майстерень були одним з перших загонів революційного пролетаріату Одеси в боротьбі проти контрреволюційної Центральної Ради. Вони провадили велику роботу серед гайдамацьких загонів. Залізничники захоплювали вагони з озброєнням, залізничні майстерні стали основною базою постачання Червоної гвардії міста озброєнням.

На початку січня 1918 р. у всіх районах міста були створені районні штаби по керівництву повстанням. В Залізничному районі керівництво повстанням очолював залізничний комітет більшовиків. Був створений Військово-Революційний залізничний

штаб, до складу якого увійшли Мізікевич, Забудкін, Олексієнко.

В ніч з 13 на 14 січня загони червоногвардійців міста зайняли штаб округу, телеграф, державний банк та інші важливі державні установи. Залізнична Червона гвардія зайняла пасажирський вокзал, телеграф і телефон Одеського вузла, станцію Одеса-Товарна, заступаючи дорогу на Одесу контрреволюційним частинам. Влада перейшла до рук Рад.

Коли з ранку 15 січня Центральна Рада розв'язала воєнні дії проти Рад, на заклик Революційного комітету і більшовицької організації стати на захист Рад гаряче відгукнулися робітники, солдати, матроси. В залізничних майстернях загуділи тривожні гудки. Через кілька годин було озброєно понад 3 тисячі робітників-залізничників. Дружини більшовицько-залізничників — Левицька, Мочульська, Косарева, Кириличенко та інші — організували санітарний загін.

Станція Одеса-Товарна та прилеглі до неї площі й вулиці перетворилися в ті героїчні дні на неприступну фортецю. На вузловій станції — Вознесеньск, Бірзулу, Роздільну та ін. — негайно були розіслані комісари-більшовики-залізничники. Вони затримували ешелони, що прибували на ці станції, пропускаючи на Одесу лише революційно настроєні частини. 500 озброєних робітників-залізнич-

ників під командою В. Павлова рушили спеціальним составом в порт на допомогу міській Червоній гвардії. Військово-революційний залізничний штаб за допомогою телефонного зв'язку коректував гарматний обстріл військовими кораблями з порту гайдамацьких куренів та юнкерів, що засіли у вокзалі.

В районі станції Одеса-Мала залізнична Червона гвардія і озброєні робітники вели жорстокі бої проти III куреня гайдамаків. Вирішальну роль відіграв негайно відремонтований робітниками залізничних майстерень бронепотяг «Замурець», що був направлений проти гайдамаків.

17 січня III курінь, одна з найкрупніших частин Центральної Ради в Одесі, що прикривала тил контрреволюційних військ, капітулював і був роззброєний залізничниками.

З честю виконавши свої завдання, робітники залізничних майстерень, закріплюючи успіх, повели наступ на Одесу-Головну і об'єдналися в районі вокзалу з міськими загонами Червоної гвардії.

Героїзм і відвага, виявлені робітниками Одеських головних залізничних майстерень в боротьбі за владу Рад у пам'ятні дні січня 1918 року, збільшені в роки громадянської війни, завжди будуть жити в пам'яті нащадків.

Доцент З. В. ПЕРШИНА.

Революційна Одеса в художній літературі

(Закінчення. Початок на стор. 3).
ської війни присвятив ряд віршів
визначний радянський поет, наш
земляк Едуард Багрицький — «Одеса»,
«Большевики», «Былое».

В те дни настороженне
предместья
Винтовки зарывали по подвалам..
Шептались, перемигивались,
ждали,
Как стая лаек, броситься готовых
В медвежий лог, чтобы рычать
и грызть.
...Предместья ожидали.
На заводах
Листовки перечитывались..
(«Большевики»).

Темі боротьби одеського пролетаріату з інтервентами присвячена п'єса Льва Славина «Інтервенція», що написана більше чверті сторіччя тому, але й зараз не втрачає своєї актуальності.

Події п'єси розгортаються в Одесі, в період окупації міста англо-французькими інтервентами. Композиція «Інтервенції» будується на принципі обрамлення, тобто повторення схожих ситуацій на початку і в кінці п'єси. Це дозволяє наочно прослідкувати зміни, які відбулися за цей час в долі героїв.

На початку п'єси перед нами славновісні Потьомкінські сходи, освітлений весняним сонцем Приморський бульвар, де юрляться розфранчені

пани, радісно вітаючи війська інтервентів, що висаджуються в Одесі. В кінці п'єси — ті, хто нещодавно зустрічав інтервентів квітами, охоплені панікою поспішають залишити Одесу. Та й самі французькі солдати, що під натиском більшовиків залишають місто, стали вже не такими, якими вони прийшли на радянську землю.

Зображення того, як виникло братерство між російськими і французькими моряками, і становить зміст «Інтервенції».

Керівники одеського підпілля в п'єсі Славина, на відміну від роману Ю. Смоліча, виведені під вигаданими іменами, проте в образах Бродського, Жанны Борбе, Орловської ми пізнаємо риси справжніх історичних осіб.

Незважаючи на істотні недоліки (схематизм у зображенні позитивних героїв), п'єса Славина з успіхом іде на сцені театрів, тому що вона доносить до нас суворе дихання незабутньої епохи — епохи боротьби за перемогу Жовтневої революції.

В кращих художніх творах про Одесу з усією глибиною відбито душу міста-героя, міста славних революційних традицій.

Д. ЕЛЬКСНЕР,
Д. ЧЕРНЯВСЬКА.

НАЗУСТРІЧ ЖОВТНЮ

Готуються до зустрічі 40-річчя Великого Жовтня члени наукового гуртка історії СРСР (керівник З. В. Першнна).

Члени гуртка розробляють ряд тем, зв'язаних з підготовкою, проведенням і перемогою Великої Жовтневої соціалістичної революції в м. Одесі та в Одеській області, а також працюють над цілим рядом питань, які мало висвітлені в радянській історичній науці, але мають великий інтерес для науки.

Цікаво і на високому рівні проходять засідання гуртка. На засіданні, що недавно відбулося, була заслухана доповідь студентки III курсу А. Луньової на тему: «Спілка соціалістичної робітничої молоді в місті Одесі в 1917 році». Доповідачка, працюючи в архівах міста Одеси, зібрала великий фактичний матеріал. Доповідь викликала жваву дискусію. Члени гуртка товариші Г. Антошенко, В. Самофалов та інші дали високу оцінку доповіді, вказавши в той же час на деякі недоліки.

Доповідь тов. Луньової буде заслухана на науковій конференції, присвяченій 40-річчю Великої Жовтневої соціалістичної революції.

Змістовним і цікавим було повідомлення студентки III курсу Є. Коробкіної, в якому вона зробила огляд документів з історії революційного руху в Росії у 1917 році, надрукованих в «Історичному архіві» за 1955—1957 рр.

Цікаві доповіді готують до чергових засідань гуртка товариші Л. Ланчуковська — «Соціально-економічний розвиток міста Одеси в 1910—1917 рр.», І. Черняков — «Робітники заводу РОПІТ в боротьбі за перемогу Радянської влади в Одесі», Г. Антошенко — «Робітники заводу Гена в боротьбі за перемогу Радянської влади в Одесі», Н. Передеренко — «Селянський рух на Одещині в 1917 році».

Члени гуртка беруть активну участь в розробці історії Великої Жовтневої соціалістичної революції на Одещині.

Кращі роботи членів гуртка будуть систематично друкуватися в «Науковому бюлетені», органі НСТ факультету.

Н. ПЕРЕДЕРЕНКО,
студент III курсу історичного факультету.

(Закінчення. Початок на стор. 2).
учня, що провинився, вткнула йому пальцем у голову найнудніші істини відносно поведінки в школі. А «малюк», відбиваючись з усіх сил, твердив своє:

— Пусті, гад... Все одно втечу звідси..

Студенти одразу у всіх подробицях зрозуміли шкільну систему «виховання». Дехто навіть уявляв у своїй руці комір якогось пацана, а на руці удари від дитячих кулаків.

Для багатьох цей день був останнім днем перебування в школі. Але не треба в цьому обвинувачувати їх, адже не завжди досить лише власного бажання. Іноді треба мати зтримку, уміння, чуття. І вони поступили чесно, відмовившись одразу від цієї роботи.

Проте більша частина лишилася.

З того часу почалася напружена, наполеглива боротьба за людину. Було прочитано багато спеціальної літератури, безліч методичних вказівок, порад, попереджень, але конкретного плану, хоча б приблизного, виробити було неможливо. В класі йшли з пустими руками.

Знайомство було непривітним.

В сьомому класі вожатого зустріли, сидячи на столах — відвертий протест проти втручання в їх життя. Всім своїм виглядом старшокласники показували, що піонервожатий їм не потрібний — для цього є третій, четвертий класи. Але саме те, як з'явився вожатий, трохи збентежило їх. В руках у нього була звичайнісінька електрична праска. Він спокійно сів за учительський стіл, обдивився клас. Йому вже доводилося мати справу не з одним колективом таких от башбузуків, до яких, на перший погляд, і підступитися не можна. Він знав, що що купу м'яких ще характерів, які легко піддаються раптовим методам, прибрати до рук не дуже важко.

Він подивився на клас і спокійно сказав:

— Ось що! Звуть мене Василь... А цю праску Марія Василівна просила полагодити..

Це була праска. Він задалегідь довідався, що Марія Василівна — кастелянша — найулюбленіша в школі людина, для якої діти зроблять все. А зробити в прасці штучну поламку йому було неважко, бо сам він захоплювався механікою. Біля години возилися невідлі техніки над праскою, кілька раз робили замикання. Лише надвечір Василь змиловився над нещасними пацанами, полагодив праску. Він став куміром, героєм серед чоловічої частини класу. «Лед тронулся!»

В п'ятому класі всі обійшло простіше. Двох вожатих оточили дівчата, ці вічні шебетухи, забрали їх від учительки, повели у свої спальні. Вони одразу ж прив'язалися до цих «гьоть», яких і звати можна просто: Лора, Люда, — які і тримаються просто, по-дружньому, і цікавляться всім. Дівчатка не звикли бачити це в своїх вчителів та вихователів. Через півгодини вожаті знали вже всі таємниці класу, всі симпатії і антипатії учнів, всі групи, пари, трійки, об'єднані чимось загальним. Їм розповіли навіть декілька любовних інтриг — по-дитячому соромливих і грубуватих.

Катастрофа сталася в шостому класі.

Познайомивши нову вожату з класом, учитель пішов. Дівчина неспішно пірнула у хвилююче море дитячого недовір'я. Не уявляючи собі,

ОСЬ ВОНО — ЖИТТЯ!

з чого починати, вона передусім почала вселяти в них віру в їх майбутню дружбу та трудову діяльність. Але цей клас не брав до уваги ніяких фраз. За два місяці тут примусили піти з класу п'ятьох вихователів, тепер намагалися випроводити шостого. На благородні промови вожатой вони відповіли одним лише вигуком якогось знавця одеських приказок:

— Добре, що це все неправда..

Від цього вигуку вона зовсім зніяковіла. Ледве чутно бурмотіла щось про надію, що вони, безумовно, ще стануть друзями й будуть жити захоплюючим життям романтиків, шукачів пригод... Але той же голос повільно сказав:

— Або так, ...або ні, ... або може бути..

Що робити далі, вона не уявляла. Її врятував дзвоник, і вона майже вибігла з класу, почувши за спиною все той же глузливий голос:

— Каравани проходять, каравансарай залишається.

(«І звідки тільки вони викопали Капієва?»).

В учительській вона довго, наполегливо шукала інших шляхів підходу до дітей, але не могла знайти жодного. І раптом на порозі з'явилися дві дівчинки з шостого класу і, озирнувшись, стали запевняти тьотою Наташу, що вони не дозволять її ображати, що вони примусять клас слухатися.

Почалася наполеглива, кропітка і непримітна робота по вихованню, переробці учнівських характерів. Перші кроки були нерівними і, що гріха таїти, невпевненими. На що передусім звертати увагу — на успішність чи на запущеність піонерської роботи, на ералаш в спальнях чи на неорганізованість самопідготовки, на дисципліну чи на відсутність зацікавленості в будь-якій діяльності?

Питань було стільки, і вони були такі складні й запутані, що розібратися відразу було неможливо. Природно, приклад треба було брати з учителів та вихователів школи, необхідно було познайомитись з їх методами, з їх системою виховання. Проте методи багатьох педагогів були зовсім несхожими з уявленнями студентів про виховання.

В учительській думають так: тільки той захід дійовий, який безпосередньо впливає на успішність. Пізнавальний характер заходу — добре, розважальний — теж непогано, зміцнюючий здоров'я — чудово. Але якщо від нього завтра ж не підвищилася успішність — до біса таке міроприємство! А метод деяких вихователів — палиця й кулак, покарання і репресії. Навіть така глибокодумна фраза: «Треба переконати всіх, що чергування — почесний обов'язок. Не чергує — залишати без обіду!».

Треба сказати, що не всі додержувалися таких методів, але працювати ж треба було з усіма. І, можливо, вчителі мали рацію, можливо ці методи були дійовими, але студенти були іншої думки. А молодий розум — непримиренний і незговірливий.

Треба було б, можливо, роз'яснити, допомагати їм. Але хто згадав про п'ятьох—сімох філологів — піонервожатих інтернату? Комітет комсомолу? Бюро факультету? — Ніхто.

І доводилось на свій страх і ризик, заручившись підтримкою двох—трьох викладачів, шукати свої, нові методи виховання. Ініціатором цього руху стала старша вожата — студентка IV курсу філологічного фа-

культету Клара Ткачук.

Проробивши кілька років у різних піонерських організаціях, пам'ятаючи дуже добре своє власне дитинство—41—43 роки — без ласки і радощів, без догляду і виховання, серед вимушеного озлоблення та згубності людей — вона вважала основою виховання не жалість, не страх причинити дітям хоч кілька неприємних важких хвилин. Основою виховання вона вважала передусім зацікавленість, живий інтерес до життя, природи, діяльності людини, до самої людини, до умов її праці й життя. Непохитно провадила вона цю основу в життя і вимагала цього від своїх товаришів — таких же студентів.

Та шукання цікавого, захоплюючого і було найважчим. Необхідно було вести боротьбу не лише проти незрозумілих методів учителів, довелось боротися проти інертності, відсутності зацікавленості у самих учнів.

Живий інтерес до життя перемагає будь-яку інертність і недовір'я. І це, мабуть, було єдиним вірним методом виховання. Дітям говорили: «Не будеш чергувати — не приймемо до драмгуртка (найпривабливіша для нього справа); не будеш поводитись, як належить учневі, — не дозволимо доглядати за крильчатником (без якого він жити не може); будеш кривдити молодших — не дозволимо вести в похід свій клас...». І без будь-яких повчань і проповідей кращала успішність: дисципліна, росла дружба між людьми, об'єднаними однією загальною справою, однією ідеєю.

Тепер вже поставало наступне питання: як зробити, щоб самі піонери шукали цікавих захоплюючих справ, щоб який-небудь Жорка чи Петро приходив до вас і один-наодин пошепки говорив: «Ось прийшла в голову ідея...».

Це вже велика допомога і велике задоволення своєю роботою, її результатами. І людина, що справилася з таким завданням, віддала йому все своє уміння, весь свій, хай і незначний, досвід, всю свою душу — справжня людина.

Ось вони, ці люди: старша піонервожата — студентка V курсу Клара Ткачук, піонервожатий 8 класу — студент III курсу Василь Токаренко, піонервожата 7 класу — студентка III курсу Наташа Павловська, піонервожата 6 класу — студентка III курсу Лора Урсул, піонервожата 5 класу — студентка III курсу Анна Шершенкова. Вони дуже багато зробили, і їх по праву можна назвати в числі найкращих студентів університету. Проте багато ще лишилося незробленого, незавершеного, багато ще чекає молодих і жвавих студентських умів.

Ідіть до нас, в інтернат. Вам будуть дуже раді.

Л. ЄДИЛОВИЧ,
студент III курсу
філологічного факультету.

Ректорат, партійне бюро, колектив біологічного факультету висловлюють шире співчуття старшому бухгалтерові університету Юхиму Петровичу Бешевлі та викладачу біологічного факультету Ларисі Юхимівні Бешевлі з приводу смерті їхньої дружини і матері.

В. о. редактора В. В. ФАЩЕНКО.

ПОГОНЯ ЗА ЧАСОМ

Одного разу математику Остроградському, який не любив модничати, кравець пошив новий костюм.

— Я зробив все по моді, — запевняв він, — ви не повинні відставати від часу!

— Але як же я уженусь за часом у таких вузьких штаних? — резонно зауважив Остроградський.

ЗАДАЧА — ЖАРТ

— Скільки це коштує? — запитав покупець продавця, вказуючи на предмет, який його цікавив.

— П'ять карбованців кожний, — відповів той.

— Дайте мені двадцять п'ять, — попросив покупець і заплатив 10 крб.

Ні той, ні другий не знайшли у своїх діях нічого неправильного.

Читачі, чи згодні ви з ними?